

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101462

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-11-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Менделя Олена Олегівна

2. Olena O. Mendelya

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0599-9821

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Доктор-філософії (PhD)

Дата захисту: 14-12-2023

Спеціальність за освітою: бізнес-адміністрування

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 2467

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, буд. 23-а, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, буд. 23-а, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.27

Тема дисертації:

1. Договір страхування цивільно-правової відповідальності закладів охорони здоров'я
2. Civil liability insurance contract for health care institutions

Реферат:

1. 1. Розділ 1 Загально — теоретична характеристика правового регулювання страхування цивільної відповідальності складається із трьох підрозділів. Підрозділ 1.1 Становлення та розвиток інституту страхування цивільної відповідальності в Україні та історіографія дослідження присвячено аналізу зародження та розвитку страхування як правового інституту на території України. Огляд літератури та історія становлення законодавства про страхування цивільної відповідальності свідчить про те, що на сьогодні ця інституція в Україні ще остаточно не сформувалася, про що свідчать постійні зміни і доповнення у нормативні акти, які регламентують здійснення цього виду страхової діяльності. В підрозділі 1.2 Особливості регулювання правовідносин у сфері страхування цивільної відповідальності описано правове регулювання страхування відповідальності в Україні. Встановлено, що правовідносини в сфері страхування відповідальності регулюються великим масивом різномірних нормативних актів, що призводить до

надмірного навантаження, в рамках якого є ризик утворення колізій та прогалін, що в свою чергу є негативною тенденцією в розвитку інституту страхування. Обґрунтована необхідність запровадження обов'язкового страхування цивільної відповідальності суб'єктів, що надають медичні послуги (медичну допомогу), яка зумовлена обранням Україною інтеграційного шляху до європейського співтовариства. У підрозділі 1.3 Правова природа договору страхування цивільної відповідальності, як підстави виникнення страхових правовідносин запропоновано під договором страхування відповідальності розуміти угоду між страхувальником та страховиком, яка укладається з метою захисту майнових інтересів страхувальника у зв'язку з фінансовими втратами, які можуть виникнути в результаті необережно спричиненої ним або його найманими працівниками, відповідальність яких застрахована, шкоди третім особам. Розділ 2 Суб'єктний склад та зміст договору страхування цивільної відповідальності закладів охорони здоров'я складається із трьох підрозділів. У підрозділі 2.1 Поняття, суть та форма договору страхування цивільної відповідальності закладів охорони здоров'я сформульовано визначення понять договору страхування цивільної відповідальності закладу охорони здоров'я (як роботодавця) та страхової послуги. Встановлено, що медична послуга, виступаючи складовою медичної допомоги, носить безоплатний характер. Сукупність різнорідних медичних послуг, та медичної допомоги охоплюються поняттям «медична діяльність». У підрозділі 2.2 Суб'єктний склад договору страхування цивільної відповідальності закладів охорони здоров'я досліджено умови, яким має відповідати страхувальник в означеному виді договору, а також лікар, цивільна відповідальність якого може бути застрахована. Доведено, що страхувальником в договорі страхування цивільної відповідальності під час надання медичної допомоги (медичної послуги) може виступати лише суб'єкт господарювання, що отримав ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики: заклад охорони здоров'я або фізична особа - підприємець та має страховий інтерес в захисті своїх майнових прав. У підрозділі 2.3 Зміст договору страхування цивільної відповідальності закладів охорони здоров'я проведено дослідження структури страхового випадку (ризик, негативні наслідки, причинно-наслідковий зв'язок). Сформульовано визначення поняття лікарської помилки. Також дано визначення поняттю «класифікація лікарських помилок»: система послідовного поділу помилок, що трапляються під час медичного обслуговування населення з вини медичних працівників, наслідком яких є шкода, заподіяна життю або здоров'ю пацієнта. Таку класифікацію представлено в даній роботі у вигляді таблиць. Розділ 3 Виконання договору страхування цивільної відповідальності закладів охорони здоров'я складається із двох підрозділів. У підрозділі 3.1 Виконання сторонами договору страхування цивільної відповідальності закладів охорони здоров'я: підстава, порядок та наслідки уточнено період виникнення у страховика обов'язку виплатити страхове відшкодування страхувальнику (вигодонабувачеві). Запропоновано порядок досудового встановлення факту наявності/відсутності реалізованого страхового випадку, що в загальному вигляді складається з трьох кроків. Встановлено, що тільки вина у формі необережності є підставою для притягнення лікаря до цивільно-правової відповідальності та виплати страхового відшкодування. Обґрунтовано необхідність розглядати в якості підстав звільнення медичного працівника від юридичної відповідальності за спричинення шкоди життю або здоров'ю пацієнта атиповість та безсимптомність перебігу захворювання, а також наявність виправданого ризику. Досліджено критерії виправданого ризику.

2. Chapter 1. The general theoretical description of the legal regulation of civil liability insurance consists of three subsections. Subsection 1.1 Formation and development of the institution of civil liability insurance in Ukraine and the historiography of the study is devoted to the analysis of the origin and development of insurance as a legal institution. A review of the literature and the history of the formation of legislation on civil liability insurance show that this institution has not yet been fully formed in Ukraine, as evidenced by constant changes and additions to the regulatory acts that regulate the implementation of this type of insurance activity. Subsection 1.2 Peculiarities of regulation of legal relations in the field of civil liability insurance describes the legal regulation of liability insurance in Ukraine. It is noted that, acting as the root cause of the flourishing of the insurance business, the needs of society contribute to the development of normative regulation of insurance legal relations. It has been established those legal relations in the field of liability insurance are regulated by a large array of disparate regulatory acts, which leads to an excessive burden, within which there is a risk of collisions and gaps, which in

turn is a negative trend in the development of the insurance institute. In subsection 1.3 Legal nature of the civil liability insurance contract, as a basis for the emergence of insurance legal relations, it is suggested that the liability insurance contract should be understood as an agreement between the insured and the insurer, which is concluded with the aim of protecting the property interests of the insured in connection with financial losses that may arise as a result of carelessly caused by him or his hired employees, whose liability is insured, damage to third parties. Subject composition and content of the civil liability insurance contract for health care facilities consists of three subdivisions. In subsection 2.1 The concept, essence and form of the contract of civil liability insurance of medical service providers is proposed to mean a contract of civil liability insurance of a health care institution (as an employer) as a written agreement between the insurer and the insured (medical institution), according to which the insurer undertakes to indemnify the insured or another person specified in the contract for damages negligently caused by an employee whose civil liability is insured, and the insured undertakes to make timely insurance payments and fulfill other terms of the contract. Subsection 2.2 Subject structure of the civil liability insurance contract of medical service providers examines the conditions to which the insured must comply in this type of contract, as well as the doctor whose civil liability can be insured. The status of the third party under the contract under study was analyzed, the peculiarity of which is the combination of the beneficiary and the consumer of medical services in one person. In subsection 2.3 Contents of the contract of civil liability insurance of medical institutions, a study of the structure of the insured event (risk, negative consequences, cause-and-effect relationship) was carried out. It is suggested that a medical error should be understood as the negligent infliction of harm to the life or health of a patient by a medical worker during the performance of his professional duties, in the absence of adequate (necessary and sufficient) application of special knowledge and skills, as well as justified risk in each specific case. The concept of "classification of medical errors" is also defined. Chapter 3. Execution of the civil liability insurance contract for medical facilities consists of two subdivisions. The procedure for pre-trial establishment of the fact of the presence/absence of a realized insured event has been analyzed and proposed, which generally consists of the three steps. It was established that only fault in the form of carelessness is the basis for bringing the doctor to civil liability and payment of insurance compensation. The need to consider the atypicality and symptom lessness of the course of the disease, as well as the existence of a justified risk, as grounds for the release of a medical worker from legal responsibility for causing harm to the patient's life or health. The criteria of justified risk have been studied.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Менделя О. О. Розділ 5. Цивільно – правове регулювання відносин із надання страхових послуг. Цивільно-правовий механізм регулювання відносин із надання послуг в Україні: монографія / за ред. О. Д. Крупчана, Ю. О. Заїки. Київ: НДІ ППіП ім. акад. Ф.Г. Бурчака, 2021. С. 125–154.
- Заїка Ю., Менделя О. Страховий випадок як елемент механізму цивільно-правового регулювання страхових відносин. Підприємництво, господарство і право. 2021. №4. С. 22–28.
- Менделя О.О. Цивільно – правова відповідальність за лікарську помилку. Юридична Україна. 2022. №3. С. 24–32.
- Менделя О.О. Лікарська помилка як складова страхового випадку. Юридична Україна. 2022. №8. С. 43–49.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заїка Юрій Олександрович

2. Юрій О. Заїка

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, буд. 23-а, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ходеева Наталія Вадимівна

2. Nataliia V. Khodeeva

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горіславська Інна Вікторівна
2. Inna V. Horislavska

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1865-9132

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чеховська Ірина Василівна
2. Ірина В. Чеховська

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Теремецький Владислав Іванович
2. Vladislav I. Teremetsky

Кваліфікація: д. ю. н., проф., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, буд. 23-а, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дерев'янку Богдан Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Дерев'янку Богдан Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Короленко Віталій Михайлович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна